

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 15. tammikuuta 2019
(OR. en)

15617/18

Toimielinten välinen asia:
2018/0377 (NLE)

ACP 131
WTO 341
RELEX 1103
COAFR 333

SÄÄDÖKSET JA MUUT VÄLINEET

Asia: NEUVOSTON PÄÄTÖS Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä SADC:n talouskumppanuussopimusvaltioiden välisen talouskumppanuussopimuksen nojalla perustetussa yhteisneuvostossa Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta, joka koskee riitojen välttämistä ja ratkaisemista koskevan työjärjestyksen sekä välimiesten ja sovittelijoiden menettelysääntöjen hyväksymistä

NEUVOSTON PÄÄTÖS (EU) 2019/...,

annettu ... päivänä ...kuuta ...

**Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä
SADC:n talouskumppanuussopimusvaltioiden välisen
talouskumppanuussopimuksen nojalla perustetussa yhteisneuvostossa
Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta,
joka koskee riitojen välttämistä ja ratkaisemista koskevan työjärjestyksen
sekä välimiesten ja sovittelijoiden menettelysääntöjen hyväksymistä**

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 207 artiklan yhdessä sen 218 artiklan 9 kohdan kanssa,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Euroopan unioni ja sen jäsenvaltiot allekirjoittivat 10 päivänä kesäkuuta 2016 Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä SADC:n talouskumppanuussopimusvaltioiden välisen talouskumppanuussopimuksen¹, jäljempänä 'sopimus'. Sopimusta sovelletaan väliaikaisesti unionin sekä Botswanan, Lesothon, Namibian, Swazimaan ja Etelä-Afrikan välillä 10 päivästä lokakuuta 2016 sekä unionin ja Mosambikin välillä 4 päivästä helmikuuta 2018.
- (2) Sopimuksen 102 artiklan 1 kohdan mukaan yhteisneuvosto käyttää päätösvaltaa sopimuksen soveltamisalaan kuuluvissa seikoissa.
- (3) Sopimuksen 89 artiklan 1 kohdan mukaan yhteisneuvosto hyväksyy työjärjestyksen sekä välimiesten ja sovittelijoiden menettelysäännöt. Yhteisneuvoston on sen vuoksi määrä hyväksyä ensimmäisessä kokouksessaan päätökset riitojen välttämistä ja ratkaisemista koskevasta työjärjestyksestä ja sopimuksen III osan nojalla toimivien välimiesten ja sovittelijoiden menettelysäännöistä.

¹ EUVL L 250, 16.9.2016, s. 3.

- (4) On aiheellista vahvistaa yhteisneuvostossa unionin puolesta otettava kanta, joka koskee riitojen välttämistä ja ratkaisemista koskevan työjärjestyksen ja välimiesten ja sovittelijoiden menettelysääntöjen hyväksymistä.
- (5) Yhteisneuvostossa esitettävän unionin kannan olisi sen vuoksi perustuttava tähän liitettyyn päätösluonnokseen,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Yhteisneuvostossa unionin puolesta otettava kanta, joka koskee riitojen välttämistä ja ratkaisemista koskevan työjärjestyksen ja välimiesten ja sovittelijoiden menettelysääntöjen hyväksymistä, perustuu tähän päätökseen liitettyyn yhteisneuvoston päätösluonnokseen.

2 artikla

Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se hyväksytään.

Tehty ...

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

LUONNOS

YHTEISNEUVOSTON PÄÄTÖS N:o 2/2019,

annettu ... päivänä ...kuuta ...,

**riitojen välttämistä ja ratkaisemista koskevan työjärjestyksen
sekä välimiesten ja sovittelijoiden menettelysääntöjen hyväksymisestä**

YHTEISNEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä SADC:n
talouskumppanuussopimusvaltioiden välisen talouskumppanuussopimuksen, jäljempänä 'sopimus',
ja erityisesti sen 89 artiklan 1 kohdan sekä 100, 101 ja 102 artiklan,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Vahvistetaan riitojen välttämistä ja ratkaisemista koskeva työjärjestys sellaisena kuin se on tämän päätöksen liitteessä I.

2 artikla

Vahvistetaan välimiesten ja sovittelijoiden menettelysäännöt sellaisina kuin ne ovat tämän päätöksen liitteessä II.

3 artikla

Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se hyväksytään.

Tehty ...

Yhteisneuvoston puolesta

...kauppaministeri

EU:n edustaja

LIITE I

Riitojen välttämistä ja ratkaisemista koskeva työjärjestys

1 artikla

Määritelmät

Sopimuksen III osan (Riitojen välttäminen ja ratkaiseminen) mukaisesti tässä työjärjestyksessä tarkoitetaan

- a) 'hallintohenkilöstöllä' välimiehen kyseessä ollessa henkilöitä, jotka ovat välimiehen ohjauksessa ja valvonnassa, lukuun ottamatta avustajia;
- b) 'neuvonantajalla' henkilöä, jonka osapuoli on palkannut neuvomaan tai avustamaan itseään välimiesmenettelyssä;
- c) 'sopimuksella' Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä SADC:n talouskumppanuussopimusvaltioiden välillä 10 päivänä kesäkuuta 2016 allekirjoitettua talouskumppanuussopimusta;
- d) 'välimiehellä" välimiespaneelin jäsentä;
- e) 'välimiespaneelilla' sopimuksen 80 artiklan mukaisesti asetettua välimiespaneelia;

- f) 'avustajalla' henkilöä, joka välimiehen toimeksiannon mukaisesti ja tämän ohjauksessa ja valvonnassa suorittaa tutkimuksia tai avustaa välimiestä;
- g) 'valituksen tehneellä osapuolella' osapuolta, joka pyytää välimiespaneelin asettamista sopimuksen 80 artiklan mukaisesti;
- h) 'päivällä' kalenteripäivää;
- i) 'osapuolella' riidan osapuolta;
- j) 'valituksen kohteena olevalla osapuolella' osapuolta, jonka väitetään rikkovan sopimuksen 76 artiklassa tarkoitettuja määräyksiä; ja
- k) 'osapuolen edustajalla' osapuolen ministeriön, viraston tai muun julkisen elimen nimeämää työntekijää tai henkilöä, joka edustaa osapuolta tähän sopimukseen liittyvässä riidassa.

2 artikla

Ilmoitukset

1. Kaikki pyynnöt, ilmoitukset, kirjalliset lausumat tai muut asiakirjat, jotka on laatinut välimiespaneeli, lähetetään molemmille osapuolille samanaikaisesti;

Kaikki pyynnöt, ilmoitukset, kirjalliset lausumat tai muut asiakirjat, jotka on laatinut jompikumpi osapuolista ja jotka on osoitettu välimiespaneelille, toimitetaan jäljennöksenä samaan aikaan toiselle osapuolelle; ja

Kaikki pyynnöt, ilmoitukset, kirjalliset lausumat tai muut asiakirjat, jotka on laatinut jompikumpi osapuolista ja jotka on osoitettu toiselle osapuolelle, toimitetaan jäljennöksenä samaan aikaan välimiespaneelille tarpeen mukaan.

2. Kaikki 1 kohdassa tarkoitetut ilmoitukset on tehtävä sähköpostitse tai tarvittaessa muulla televiestintävälineellä, jolla asiakirjan lähettämisestä jää tosite. Jollei toisin todisteta, tällainen ilmoitus katsotaan toimitetuksi sen lähettämispäivänä.
3. Kaikki ilmoitukset on osoitettava Euroopan unionin Euroopan komission kauppapolitiikan pääosastolle sekä sopimuksen 105 artiklassa tarkoitetulle SADC:n talouskumppanuussopimusvaltioiden koordinaattorille.
4. Pyynnöissä, ilmoituksissa, kirjallisissa lausumissa tai muissa välimiespaneelimenettelyyn liittyvissä asiakirjoissa olevat vähäiset kirjoitusvirheet voidaan oikaista toimittamalla uusi asiakirja, johon muutokset on merkitty selvästi.
5. Jos asiakirjan toimittamiselle asetettu viimeinen määräpäivä osuu Euroopan komission tai asianomaisen SADC:n talouskumppanuussopimusvaltion tai asianomaisten SADC:n talouskumppanuussopimusvaltioiden yleiselle vapaapäivälle, katsotaan, että asiakirja on toimitettu seuraavana arkipäivänä.
6. Riidan luonteesta riippuen on kaikista EU:n ja SADC:n kauppaja kehityskomitealle osoitetuista pyynnöistä ja ilmoituksista toimitettava jäljennös myös muille sopimuksen nojalla perustetuille asiaankuuluville alakomiteoille.

3 artikla
Välimiesten nimittäminen

1. Jos välimies valitaan sopimuksen 80 artiklan mukaisesti arvalla, kauppaja- ja kehityskomitean puheenjohtaja ilmoittaa viipymättä osapuolille arvannon päivämäärästä, kellonajasta ja paikasta.
2. Osapuolet voivat olla läsnä arvannon aikana, ja arvonta on suoritettava läsnä olevan osapuolen tai läsnä olevien osapuolten kanssa.
3. Kauppaja- ja kehityskomitean puheenjohtaja ilmoittaa kirjallisesti kullekin välimieheksi valituksi tulleelle henkilölle tämän nimityksestä. Kunkin henkilön on vahvistettava molemmille osapuolille viiden päivän kuluessa siitä, kun hänelle on ilmoitettu nimityksestä, olevansa käytettävissä välimiespaneelin jäseneksi.
4. Jos sopimuksen 94 artiklassa tarkoitettua luetteloa ei ole laadittu tai jos se ei sisällä riittävästi nimiä silloin kun sopimuksen 80 artiklan 3 kohdan mukainen pyyntö tehdään, välimiehet valitaan arvalla niiden henkilöiden joukosta, joita joko toinen tai molemmat osapuolet ovat virallisesti ehdottaneet.

4 artikla
Järjestäytymiskokous

1. Jolleivät osapuolet toisin sovi, ne kokoontuvat välimiespaneelin kanssa 10 päivän kuluessa sen asettamisesta määrittääkseen osapuolten tai välimiespaneelin tarpeellisiksi katsomat asiat, kuten
 - a) välimiehille maksettavat palkkiot ja kulukorvaukset, joiden on oltava Maailman kauppajärjestön (WTO) normien mukaisia;
 - b) avustajalle/avustajille maksettava korvaus, joka saa olla enintään 50 prosenttia välimiehen/välimiesten palkkiosta; tai
 - c) menettelyn aikataulu.
2. Välimiehet ja osapuolten edustajat voivat osallistua 1 kohdassa tarkoitettuun kokoukseen myös puhelin- tai videoyhteyden kautta.

5 artikla
Tehtävämääritys

1. Jolleivät osapuolet seitsemän päivän kuluessa välimiespaneelin asettamisesta toisin sovi, välimiespaneelin tehtävänä on
 - a) tutkia osapuolten esittämien sopimuksen määräysten perusteella välimiespaneelin asettamista koskevassa pyynnössä tarkoitettua asiaa;
 - b) tutkia, onko kyseessä oleva toimenpide sopimuksen 76 artiklassa tarkoitettujen määräysten mukainen; ja
 - c) antaa raportti sopimuksen 81 ja 82 artiklan mukaisesti.

2. Jos osapuolet sopivat muista tehtävistä, niiden on ilmoitettava sovituista tehtävistä välimiespaneelille 1 kohdassa säädetyssä määräajassa.

6 artikla

Kirjalliset huomautukset

Valituksen tehneen osapuolen on toimitettava kirjallinen lausumansa 20 päivän kuluessa välimiespaneelin asettamispäivästä. Valituksen kohteena olevan osapuolen on toimitettava kirjallinen lausumansa 20 päivän kuluessa valituksen tehneen osapuolen kirjallisen lausuman toimittamispäivästä.

7 artikla

Välimiespaneelin toiminta

1. Välimiespaneelin puheenjohtaja toimii puheenjohtajana kaikissa paneelin kokouksissa. Välimiespaneeli voi valtuuttaa puheenjohtajan tekemään hallinnollisia ja menettelytapapäätöksiä.
2. Jollei sopimuksen III osassa tai tässä työjärjestyksessä toisin määrätä, välimiespaneeli voi hoitaa tehtäviään erilaisin välinein, kuten puhelimitse, faksilla tai tietokoneyhteyksin.
3. Ainoastaan välimiehet voivat osallistua välimiespaneelin neuvotteluihin, mutta välimiespaneeli voi sallia välimiesten avustajien läsnäolon niissä.

4. Päätöksen tai raportin laatiminen on yksinomaan välimiespaneelin vastuulla, eikä tätä tehtävää saa siirtää muille.
5. Jos ilmenee menettelyllinen kysymys, joka ei kuulu sopimuksen III osan ja sen liitteiden soveltamisalaan, välimiespaneeli voi osapuolia kuultuaan hyväksyä asianmukaisen menettelyn, joka on yhteensopiva kyseisten määräysten kanssa.
6. Kun välimiespaneeli katsoo, että on tarpeen muuttaa jotakin sen menettelyyn sovellettavaa, muuta kuin sopimuksen III osassa vahvistettua määräaikaa tai tehdä muita menettelyä koskevia tai hallinnollisia mukautuksia, sen on ilmoitettava osapuolille kirjallisesti niitä kuultuaan muutoksen tai mukautuksen syistä ja tarvittavasta uudesta määräajasta tai mukautuksesta.

8 artikla

Välimiehen vaihtaminen

1. Jos välimies ei kykene osallistumaan menettelyyn, jättää tehtävänsä tai on korvattava toisella henkilöllä, uusi välimies on valittava sopimuksen 80 artiklan 3 kohdan mukaisesti.

2. Jos osapuoli katsoo, että välimies ei täytä liitteen II (Välimiesten ja sovittelijoiden menettelysäännöt) vaatimuksia ja että hänet olisi tästä syystä vaihdettava, kyseisen osapuolen on ilmoitettava asiasta toiselle osapuolelle 15 päivän kuluessa ajankohdasta, jolloin se sai riittävät todisteet, jotka koskevat sitä, että välimies ei väitteen mukaan täytä kyseisen liitteen vaatimuksia.
3. Osapuolten on käytävä keskenään neuvotteluja 15 päivän kuluessa toiselle osapuolelle tehdystä ilmoituksesta.
4. Osapuolten on ilmoitettava välimiehelle tämän väitetystä vaatimusten täyttämättä jättämisestä, ja ne voivat pyytää välimiestä toteuttamaan toimenpiteitä vaatimusten täyttämättä jättämisen korjaamiseksi. Jos ne niin sopivat, ne voivat myös erottaa välimiehen ja valita uuden välimiehen sopimuksen 80 artiklan mukaisesti.
5. Jos osapuolet eivät pääse yhteisymmärrykseen tarpeesta vaihtaa välimies, joka on muu kuin välimiespaneelin puheenjohtaja, kumpi tahansa osapuoli voi pyytää siirtämään asian välimiespaneelin puheenjohtajalle, jonka päätös asiassa on lopullinen.
6. Jos välimiespaneelin puheenjohtaja katsoo, että välimies ei täytä liitteen II (Välimiesten ja sovittelijoiden menettelysäännöt) vaatimuksia, uusi välimies valitaan sopimuksen 80 artiklan mukaisesti.

7. Jos osapuolet eivät pääse sopimukseen tarpeesta vaihtaa puheenjohtaja, kumpi tahansa osapuoli voi pyytää, että asian käsittely annetaan jollekin niistä jäljellä olevista henkilöistä, jotka ovat sopimuksen 94 artiklassa tarkoitettussa luettelossa henkilöistä, jotka on valittu toimimaan välimiespaneelin puheenjohtajana. Kauppa- ja kehityskomitean puheenjohtaja valitsee kyseisen henkilön nimen arvalla. Näin valittu henkilö tekee päätöksen siitä, täyttääkö puheenjohtaja liitteen II (Välimiesten ja sovittelijoiden menettelysäännöt) vaatimukset. Päätös on lopullinen.

Jos päätöksessä todetaan, ettei puheenjohtaja täytä liitteessä II (Välimiesten ja sovittelijoiden menettelysäännöt) esitettyjä vaatimuksia, uusi puheenjohtaja valitaan sopimuksen 80 artiklan mukaisesti.

9 artikla

Kuulemiset

1. Osapuolia ja muita välimiehiä kuultuaan välimiespaneelin puheenjohtaja ilmoittaa osapuolille kuulemisen päivämäärästä, kellonajasta ja paikasta 4 artiklan 1 kohdan c alakohdan mukaisesti määritetyn aikataulun perusteella. Jollei kuuleminen ole yleisöltä suljettu, osapuolen, jonka alueella kuuleminen pidetään, on asetettava kyseiset tiedot julkisesti saataville.

2. Jolleivät osapuolet toisin sovi, kuulemistilaisuus pidetään Brysselissä, kun valituksen tehnyt osapuoli on SADC:n talouskumppanuussopimusvaltio tai Eteläisen Afrikan tulliliitto (SACU), ja SADC:n talouskumppanuussopimusvaltioiden alueella, kun valituksen tehnyt osapuoli on Euroopan unioni. Jos valitus koskee jonkin SADC:n talouskumppanuussopimusvaltion voimassa pitämää toimenpidettä, kuuleminen tapahtuu kyseisen valtion alueella, jollei kyseinen valtio anna välimiespaneelille 10 päivän kuluessa sen asettamisesta kirjallista ilmoitusta siitä, että kuuleminen olisi järjestettävä jossakin muussa paikassa.
3. Valituksen kohteena olevan osapuolen on vastattava kustannuksista, jotka aiheutuvat kuulemisen logistisesta hallinnosta, ja niihin kuuluvat muun muassa kuulemispaikan vuokrasta aiheutuvat kustannukset. Näihin kustannuksiin eivät sisälly kääntämisestä ja tulkkauksesta aiheutuvat kustannukset eivätkä neuvonantajiin, välimiehiin, niiden hallintohenkilöstöön ja avustajiin liittyvät ja heille maksettavat kustannukset.
4. Välimiespaneeli järjestää ylimääräisiä kuulemisia, jos osapuolet niin sopivat.
5. Kaikkien välimiesten on oltava läsnä kuulemisen koko keston ajan.
6. Elleivät osapuolet toisin sovi, seuraavat henkilöt voivat osallistua kuulemiseen riippumatta siitä, onko menettely avoin yleisölle vai ei:
 - a) osapuolen edustajat;

- b) neuvonantajat;
 - c) avustajat ja hallintohenkilöstö;
 - d) tulkit, kääntäjät ja välimiespaneelin istuntopöytäkirjojen laatijat; ja
 - e) asiantuntijat, kuten välimiespaneeli on sopimuksen 90 artiklan mukaisesti päättänyt.
7. Kummankin osapuolen on viimeistään seitsemän päivää ennen kuulemista toimitettava välimiespaneelille ja toiselle osapuolelle luettelo henkilöistä, jotka esittävät kuulemisessa suullisia väitteitä tai selvityksiä kyseisen osapuolen puolesta, ja muista edustajista tai neuvonantajista, jotka osallistuvat kuulemiseen.
8. Sopimuksen 89 artiklan 2 kohdan mukaisesti välimiespaneelien kuulemiset ovat yleisölle avoimia, ellei välimiespaneeli toisin päättä omasta aloitteestaan tai osapuolten pyynnöstä.
9. Osapuolia kuultuaan välimiespaneelin on päätettävä soveltuvista logistisista järjestelyistä ja menettelyistä, joilla varmistetaan, että avoimet kuulemiset järjestetään tehokkaasti. Tällaisiin menettelyihin voi sisältyä suorien internettelevisiolähetysten tai sisäisten televisiolähetysten käyttäminen.

10. Välimiespaneeli käy kuulemisen seuraavassa esitetyllä tavalla ja varmistaa, että sekä valituksen tehneelle että valituksen kohteena olevalle osapuolelle annetaan yhtä paljon aikaa väitteen ja vastaväitteen esittämiseksi:

Väite

- a) valituksen tehneen osapuolen väite;
- b) valituksen kohteena olevan osapuolen väite.

Vastaväite

- a) valituksen tehneen osapuolen vastaus;
- b) valituksen kohteena olevan osapuolen vastaväite.

11. Välimiespaneeli voi esittää kysymyksiä kummalle tahansa osapuolelle missä tahansa kuulemisen vaiheessa.
12. Välimiespaneeli laadituttaa kuulemisesta tarkan kirjallisen selostuksen, joka toimitetaan osapuolille kohtuullisen ajan kuluessa kuulemisen jälkeen. Osapuolet voivat esittää huomautuksensa kirjallisesta selostuksesta, ja välimiespaneeli voi tarkastella tällaisia huomautuksia.
13. Kumpikin osapuoli voi toimittaa 10 päivän kuluessa kuulemispäivästä täydentävän kirjallisen lausuman kuulemisen aikana esille tulleista asioista.

10 artikla
Kirjalliset kysymykset

1. Välimiespaneeli voi esittää milloin tahansa menettelyn aikana kirjallisia kysymyksiä yhdelle osapuolelle tai molemmille osapuolille. Kaikista yhdelle osapuolelle esitetyistä kysymyksistä on toimitettava jäljennös toiselle osapuolelle.
2. Kumpikin osapuoli toimittaa toiselle osapuolelle jäljennöksen välimiespaneelin kysymyksiin antamistaan vastauksista. Toisella osapuolella on mahdollisuus esittää kirjallisia huomautuksia osapuolen vastauksista seitsemän päivän kuluessa jäljennöksen toimittamisesta.

11 artikla
Luottamuksellisuus

1. Kummankin osapuolen ja välimiespaneelin on kohdeltava luottamuksellisina toisen osapuolen välimiespaneelille toimittamia tietoja, jotka kyseinen osapuoli on määritellyt luottamuksellisiksi. Kun osapuoli toimittaa välimiespaneelille kirjallisen lausunnon, joka sisältää luottamuksellisia tietoja, sen on myös toimitettava 15 päivän kuluessa lausunto, joka ei sisällä luottamuksellisia tietoja ja joka voidaan julkistaa.

2. Mikään tässä työjärjestyksessä ei estä osapuolta julkistamasta yleisölle omaa kantaansa koskevia lausuntoja, kunhan se ei toisen osapuolen toimittamiin tietoihin viitatessaan paljasta toisen osapuolen luottamukselliseksi luokittelemia tietoja.
3. Välimiespaneeli kokoontuu suljettuun istuntoon, kun osapuolen lausuma ja väitteet sisältävät luottamuksellisia yritystietoja. Osapuolten on huolehdittava siitä, että välimiespaneelin istunnot säilyvät luottamuksellisina, kun ne järjestetään suljetuin ovin.

12 artikla

Yksipuoliset yhteydet

1. Välimiespaneeli ei saa tavata osapuolta tai ottaa yhteyttä osapuoleen, jos toinen osapuoli ei ole paikalla.
2. Yksikään välimies ei saa keskustella menettelyn kohteena olevaan asiaan liittyvistä seikoista yhden tai molempien osapuolten kanssa, jos muut välimiehet eivät ole paikalla.

13 artikla
Amicus curiae -lausumat

1. Jolleivät osapuolet toisin sovi viiden päivän kuluessa välimiespaneelin asettamisesta, välimiespaneeli voi ottaa vastaan oma-aloitteisesti toimitettuja kirjallisia lausumia osapuolen luonnolliselta henkilöltä tai oikeushenkilöltä, joka on sijoittautunut osapuolen alueelle ja joka on osapuolten hallituksista riippumaton, edellyttäen, että
 - a) välimiespaneeli vastaanottaa ne 10 päivän kuluessa välimiespaneelin asettamispäivästä;
 - b) niillä on välitöntä merkitystä välimiespaneelin tarkasteltavana olevan asian tosiseikkojen ja oikeudellisten kysymysten kannalta;
 - c) ne sisältävät kuvauksen lausuman antavasta henkilöstä, mukaan lukien luonnollisen henkilön kansalaisuus sekä oikeushenkilön sijoittautumispaikka, toiminnan luonne, oikeudellinen asema, yleiset tavoitteet ja rahoituslähde;
 - d) ne sisältävät kuvauksen välimiespaneelin menettelyyn kohdistuvien asianomaisen henkilön intressien luonteesta; ja
 - e) ne on laadittu osapuolten valitsemilla kielillä tämän työjärjestyksen 15 artiklan 1 ja 2 kohdan mukaisesti.

2. Lausumat on toimitettava osapuolille, jotta nämä voivat esittää huomautuksensa. Osapuolet voivat esittää huomautuksia välimiespaneelille 10 päivän kuluessa lausuman toimittamisesta.
3. Välimiespaneeli luettelee raportissaan kaikki vastaanottamansa lausumat, jotka se on saanut tämän artiklan 1 kohdan mukaisesti. Välimiespaneeli ei ole velvollinen käsittelemään raportissaan kyseisissä lausumissa esitettyjä väitteitä, mutta jos se kuitenkin tarkastelee niitä, sen on myös otettava huomioon kaikki osapuolten tämän artiklan 2 kohdan mukaisesti esittämät huomautukset.

14 artikla

Kiireelliset tapaukset

Sopimuksen III osassa tarkoitetuissa kiireellisissä tapauksissa välimiespaneeli mukauttaa tarvittaessa tässä työjärjestyksessä tarkoitettuja määräaikoja osapuolia kuultuaan. Välimiespaneeli ilmoittaa osapuolille näistä mukautuksista.

15 artikla

Kääntäminen ja tulkkaus

1. Osapuolet pyrkivät sopimaan yhteisestä työkielestä välimiespaneelimenettelyä varten sopimuksen 77 artiklassa tarkoitettujen neuvottelujen aikana ja viimeistään tämän työjärjestyksen 4 artiklan 1 kohdassa tarkoitettussa kokouksessa.

2. Jos osapuolet eivät pääse sopimukseen yhteisestä työkielestä, sovelletaan sopimuksen 91 artiklan 2 kohdan määräyksiä.
3. Valituksen kohteena olevan osapuolen on järjestettävä suullisten lausumien tulkkaus osapuolten valitsemille kielille.
4. Välimiespaneelin raportit ja päätökset annetaan osapuolten valitsemalla yhdellä tai useammalla kielellä. Jos osapuolet eivät ole sopineet yhteisestä työkielestä, välimiespaneelin väliraportti ja loppuraportti annetaan jollakin WTO:n työkielistä.
5. Osapuolet voivat esittää huomautuksia tämän työjärjestyksen mukaisesti laadittujen asiakirjojen käännösten tarkkuudesta.
6. Kumpikin osapuoli vastaa kirjallisten lausumiensa käännöskustannuksista. Tuomioiden kääntämisestä mahdollisesti aiheutuvat kustannukset jaetaan tasan osapuolten kesken.

16 artikla

Muut menettelyt

Tässä työjärjestyksessä vahvistettuja määräaikoja on mukautettava sopimuksen 84, 85, 86 ja 87 artiklan mukaisessa menettelyssä välimiespaneelin raportin tai päätöksen antamiselle vahvistettuihin erityisiin määräaikoihin.

LIITE II

Välimiesten ja sovittelijoiden menettelysäännöt

1 artikla

Määritelmät

Näissä menettelysäännöissä tarkoitetaan

- a) 'hallintohenkilöstöllä' välimiehen kyseessä ollessa henkilöitä, jotka ovat välimiehen ohjauksessa ja valvonnassa, lukuun ottamatta avustajia;
- b) 'avustajalla' henkilöä, joka välimiehen toimeksiannon mukaisesti ja tämän ohjauksessa ja valvonnassa suorittaa tutkimuksia tai avustaa välimiestä;
- c) 'ehdokkaalla' henkilöä, jonka nimi on sopimuksen 94 artiklassa tarkoitetussa välimiesten luettelossa ja jonka valitsemista välimieheksi harkitaan sopimuksen 80 artiklan mukaisesti;
- d) 'sovittelijalla' henkilöä, joka on valittu sovittelijaksi sopimuksen 78 artiklan mukaisesti;
- e) 'jäsenellä' tai 'välimiehellä' sopimuksen 80 artiklan mukaisesti perustetun välimiespaneelin jäsentä.

2 artikla
Pääperiaatteet

1. Jokaisen ehdokkaan ja välimiehen on riitojenratkaisujärjestelmän luotettavuuden ja puolueettomuuden säilyttämiseksi
 - a) tutustuttava näihin menettelysääntöihin;
 - b) oltava riippumaton ja puolueeton;
 - c) vältettävä suoria tai välillisiä eturistiriitoja;
 - d) vältettävä käyttäytymistä epäasianmukaisesti ja antamasta vaikutelmaa epäasianmukaisesta käyttäytymisestä tai puolueellisuudesta;
 - e) noudatettava tiukkoja käyttäytymissääntöjä; ja
 - f) huolehdittava, että hänen toimintaansa eivät vaikuta oman edun tavoittelu, ulkopuolinen painostus, poliittiset näkökohdat, julkiset vaatimukset, uskollisuus osapuolelle tai arvostelun pelko.

2. Välimies ei saa suoraan eikä välillisesti sitoutua mihinkään velvoitteeseen eikä hyväksyä mitään etua, joka voisi jollakin tavalla estää tai näyttää estävän hänen tehtäviensä asianmukaisen suorittamisen.

3. Välimies ei saa käyttää asemaansa välimiespaneelissa omien henkilökohtaisten etujensa ajamiseen. Välimiehen on vältettävä toimia, jotka voivat antaa vaikutelman siitä, että muilla on erityisasema vaikuttaa häneen.
4. Välimies ei saa antaa aikaisempien tai nykyisten talous-, liike-, ammatti- tai henkilökohtaisten tai sosiaalisten suhteiden taikka niihin liittyvien velvollisuuksien vaikuttaa käytökseensä tai arvostelukykyynsä.
5. Välimiehen on vältettävä sellaisia suhteita tai taloudellisia intressejä, jotka todennäköisesti vaikuttavat hänen puolueettomuuteensa tai joiden voidaan kohtuudella olettaa luovan vaikutelman epäasianmukaisesta käyttäytymisestä tai puolueellisuudesta.
6. Välimiehen on hoidettava tehtävänsä hyväksymättä tai hakematta ohjeita miltään hallitukselta, kansainväliseltä järjestöltä, valtion elimeltä tai valtiosta riippumattomalta järjestöltä tai miltään yksityiseltä taholta, eikä hän ole saanut osallistua mihinkään hänelle ratkaistavaksi annetun riidan aikaisempaan vaiheeseen.

3 artikla

Tietojen ilmoittamista koskevat velvoitteet

1. Ennen kuin ehdokas hyväksyy sopimuksen 80 artiklan mukaisen nimityksensä välimieheksi, hänen on ilmoitettava kaikki intressit, suhteet tai seikat, jotka todennäköisesti vaikuttavat hänen riippumattomuuteensa tai puolueettomuuteensa taikka joiden voidaan kohtuudella olettaa luovan vaikutelman epäasianmukaisesta käyttäytymisestä tai menettelyn puolueellisuudesta.

2. Tämän vuoksi ehdokkaan on kaikin kohtuullisesti toteutettavissa olevin toimin pyrittävä selvittämään kyseiset intressit, suhteet ja seikat, mukaan lukien taloudelliset ja ammatilliset intressit tai työ- tai perhesuhteisiin liittyvät intressit.
3. Edellä olevan 1 kohdan mukainen ilmoittamisvelvollisuus on jatkuva velvollisuus, joka edellyttää välimieheltä kaikkien, menettelyn missä tahansa vaiheessa mahdollisesti esille tulevien intressien, suhteiden ja seikkojen ilmoittamista.
4. Ehdokkaan tai välimiehen on ilmoitettava kauppa- ja kehityskomitealle osapuolten tarkasteltaviksi kaikki näiden menettelysääntöjen todellisia tai mahdollisia rikkomuksia koskevat seikat heti, kun ne tulevat hänen tietoonsa.

4 artikla

Välimiesten tehtävät

1. Kun välimies on hyväksynyt nimityksensä, hänen on oltava käytettävissä ja suoritettava tehtävänsä täsmällisesti ja joutuisasti koko menettelyn ajan oikeudenmukaisuutta ja huolellisuutta noudattaen.
2. Välimiehen on otettava huomioon ainoastaan sellaiset seikat, jotka tulevat esille menettelyssä ja jotka ovat välttämättömiä päätöstä varten, eikä hän saa siirtää tehtävänsä kenellekään muulle.

3. Välimiehen on toteutettava kaikki aiheelliset toimenpiteet sen varmistamiseksi, että hänen avustajansa ja hallintohenkilöstönsä ovat tietoisia näiden menettelysääntöjen 2, 3, 4 ja 6 artiklan mukaisista välimiesten velvollisuuksista ja noudattavat niitä.

5 artikla

Entisten välimiesten velvollisuudet

1. Kunkin entisen välimiehen on vältettävä toimia, jotka voivat luoda vaikutelman, että hän oli tehtäviään suorittaessaan puolueellinen tai hyötyi välimiespaneelin päätöksestä.
2. Kunkin entisen välimiehen on noudatettava näiden menettelysääntöjen 6 artiklan mukaisia velvoitteita.

6 artikla

Luottamuksellisuus

1. Välimies ei saa milloinkaan ilmaista sellaista menettelyä koskevia tai sellaisen menettelyn aikana saatuja ei-julkisia tietoja, jota varten hänet on nimitetty. Välimies ei saa missään tapauksessa ilmaista tai käyttää tällaisia tietoja henkilökohtaisen hyödyn saamiseksi tai hyödyn saamiseksi muille taikka muiden etujen vahingoittamiseksi.

2. Välimies ei saa paljastaa välimiespaneelin päätöstä tai sen osia ennen sen julkaisemista.
3. Välimies ei saa milloinkaan ilmaista välimiespaneelin päätösneuvottelujen sisältöä eikä kenenkään välimiehen näkemystä eikä esittää mitään lausumia menettelystä, jota varten hänet on nimitetty, tai menettelyssä käsiteltävistä riidanalaisista seikoista.

7 artikla

Kulut

Kunkin välimiehen on pidettävä kirjaa ja annettava lopullinen tilitys menettelyyn käytetystä ajasta ja kuluistaan sekä avustajiensa ja hallintohenkilöstönsä käyttämästä ajasta ja kuluista.

8 artikla

Sovittelijat

Näitä menettelysääntöjä sovelletaan sovittelijoihin soveltuvin osin.
